

Punkt 7.

Godkendelse af midtvejsstatus for Sundhedspolitikken

2020-085426

Skoleforvaltningen indstiller, at Skoleudvalget godkender, midtvejsstatus for Sundhedspolitikken på Skoleforvaltningens område.

Beslutning:

Godkendt.

Sagsbeskrivelse

Formålet med denne midtvejsstatus for Aalborg Kommunes Sundhedspolitikken 2019-22 er at give en status på, hvor langt forvaltningerne er kommet med:

1. Implementeringen af forvaltningernes handleplaner til sundhedspolitikken
2. Implementeringen af anbefalingerne på grundniveau og udviklingsniveau i Sundhedsstyrelsen Forebyggelsespakker om alkohol, tobak, mental sundhed, fysisk aktivitet og mad og måltider
3. Orientering om nye indsatser i forvaltningernes handleplaner for den resterende politikperiode.

Skoleudvalget skal godkende statussen for Skoleforvaltningens område på de første 2 år af politikperioden. Byrådet behandler den samlede midtvejsstatus i marts 2021.

Handleplaner

Med Aalborg Kommunes Sundhedspolitik 2019-22 besluttede Byrådet at fastholde de fire politiske pejlemærker fra Sundhedspolitikken 2015-2018: Sunde rammer, Lighed i Sundhed, Mental Sundhed og Sundhed i fællesskab. Byrådet besluttede samtidigt, at fagforvaltninger skulle udarbejde handleplaner, som imødekommer det udfordringsbillede, som Sundhedsprofilen fra 2017 viste samt omsætte de politisk prioriterede pejlemærker til nye eller styrkede indsatser. Handleplanerne er et dynamisk værktøj og ved midtvejsstatussen får forvaltningerne muligheden for at vurdere om der er behov for at justerer handleplanerne og tilføje nye relevante indsatser.

I bilag 1 – *Midtvejsstatus for implementeringen af forvaltningens handleplan* har forvaltningen taget stilling til om indsatserne i handleplanen er:

- Implementeret (grøn)
- Implementering igangsat (gul)
- Ikke i gang (rød)

Forebyggelsespakkerne

Udover forvaltningernes handleplaner har Byrådet besluttet at implementere anbefalingerne på grundniveau i Sundhedsstyrelsens Forebyggelsespakker om Tobak, Alkohol, Fysisk aktivitet, Mad og måltider samt Mental sundhed. I den vedlagte status indgår anbefalingerne på udviklingsniveau også, for at vise hvor langt Aalborg Kommune er kommet med anbefalingerne i forebyggelsespakkerne. Anbefalingerne i forebyggelsespakkerne er delt i anbefalinger på grundniveau (G), som kommunerne umiddelbart kan gå i gang med at implementere og anbefalinger på udviklingsniveau (U), som kræver mere af kommunen at kunne igangsætte.

Anbefalingerne i forebyggelsespakkerne er inddelt i fire kategorier:

- **Rammer** – F.eks. kommunale politikker, handleplaner, fysiske anlæg som cykelstier
- **Tilbud** – F.eks. rådgivning, træning, kurser og forløb
- **Informationsindsatser og undervisning** – F.eks. undervisning i skolen, oplysning, information om sundhedsindsatser og understøttelse af kampagner
- **Tidlig opsporing** – F.eks. opsporing af borgere i særlig risiko

I Bilag 2 – *Midtvejsstatus for implementeringen af anbefalingerne Sundhedsstyrelsen Forebyggelsespakker i forvaltningen* har forvaltningen taget stilling til om anbefalingerne er opfyldt:

- Ja (grøn)
- I gang (gul)
- Nej (rød)

Fagforvaltningernes midtvejsstatus

Nedenstående gennemgås de områder i Sundhedspolitikken, som specifikt er gældende for Skoleforvaltningens område.

Handleplanerne

Skoleforvaltningen har syv indsatser, som har været en del af handleplanen siden Sundhedspolitikken senest blev opdateret. Heraf er fem af indsatserne implementeret. To indsatser er endnu ikke implementeret. Den ene er en fælles indsats i Aalborg Kommunes 10. klassetilbud i forhold til udfordringer med usunde vaner og mental sundhed. Formålet med indsatsen er at introducere sundhedsrettede aktiviteter og undervisning for eleverne, som kan understøtte den unge i en sund livsstil.

Den anden handler om mental sundhed. Hensigten med indsatsen var sammen med de øvrige forvaltninger i Aalborg Kommune og AAU at kortlægge indsatser i Aalborg Kommune og ansøge om fondsmidler til et større projekt, der skulle igangsætte nye initiativer om mental sundhed. Kortlægning blev lavet i 2019, men det lykkedes ikke at finde finansiering til projektet.

Udover de oprindelige handleplaner er der tilføjet tre nye indsatser.

Det drejer sig om projektet "Fælles om ungelivet", hvor fem skoler er udvalgt til en indsats, der har til formål bl.a. via øget forældreinvolvering at mindske de unges forbrug af alkohol, tobak og rusmidler.

Derudover er projekt "Børneliv i Sund balance" igangsat. Her tages der udgangspunkt i fire lokalområder. Her handler det ligeledes om at inddrage forældrene i en indsats, der gør det lettere for de børnene at spise sundt og være fysisk aktive.

Endelig er der tilføjet en sidste indsats, der omhandler udmøntningen af budgetressourcen til "sunde børn bevæger skolen". Denne indsats er endnu ikke igangsat, men forventes at starte op primo 2021.

Forebyggelsespakkerne

Skoleforvaltningen har anbefalinger inden for hver af de 5 forebyggelsespakker – alkohol, tobak, mental sundhed, fysisk aktivitet og mad og måltider.

Alle Skoleforvaltningens anbefalinger er opfyldt inden for alkohol, tobak og mental sundhed.

I forhold til fysisk aktivitet er alle anbefalinger opfyldt undtagen anbefalingen om, at skolerne løbende arbejder med at fremme motion og bevægelse og opnå 45 minutters bevægelse hver dag. Der har i "Bevægelsens år" været arbejdet meget intens med denne anbefaling og der vil blive sat yderligere skub på emnet i forbindelse med udmøntningen af budget-ressourcen til "sunde børn bevæger skolen". Det er derfor forventningen, at anbefalingen er opfyldt ved næste status på Sundhedspolitikken.

I forhold til sidste forebyggelsespakke om mad og måltider, er der tre anbefalinger, der delvist er opfyldt og derfor fortsat er i gang. Det drejer sig om nedenstående anbefalinger:

- Handleplaner for mad og måltider i skoler og fritidsordninger
- Etablering af madordninger i skoler og fritidsordninger
- Etablering af skolefrugt- og grøntordninger

Jf. folkeskolelovens §44, stk. 9 kan kommunalbestyrelsen fastsætte de overordnede rammer for et skolemadsstilbud, som skolebestyrelsen herefter kan lave lokale principper inden for. Men det er skolebestyrelsen, der i sidste ende beslutter om den pågældende skole skal have et skolemadsstilbud. Tilbuddet kan derfor aldrig være obligatorisk, men er alene et tilbud til forældrene. På ca. halvdelen af kommunens skoler er der etableret et skolemadsstilbud. Skolemadsstilbuddene skal være indenfor rammerne i kommunens skolemadsstrategi, der bygger på Fødevarerstyrelsens anbefalinger til skolemads.

Skolemadsstrategien skal skabe sammenhæng til Bæredygtighedsstrategien og Sundhedspolitikken, så indsatserne understøtter hinanden.

Der er ca. $\frac{3}{4}$ af skolerne (38 stk.), der har angivet at have en skolebod (opgjort i 2018). Ca. halvdelen af skolerne har en frugtordning.

Bilag:

Bilag - midtvejsstatus handleplaner Skoleforvaltningen.docx

Skoleforvaltningen - Oversigt over forebyggelsespakkerne